

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
KN2025/01305

Vår handläggare
Andreas Forsberg

Remissvar gällande promemorian *Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner*

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på promemorian.

FOI tillstyrker förslaget med undantag för följande synpunkter och kommentarer på förslagen i promemorian.

Sluten strålkälla med hög aktivitet

Begreppet *sluten strålkälla med hög aktivitet* finns sedan tidigare i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning (SSMFS 2018:1). Definitionen enligt förslaget refererar till bilaga III i direktivet 2013/59/Euratom, medan SSMFS 2018:1 refererar till en av sina bilagor, bilaga 2. En separat remiss har kommit FOI tillhanda från Strålsäkerhetsmyndigheten (dnr: SSM2025-6029), gällande förslag om uppdateringar i bland annat SSMFS 2018:1. Där föreslås en utökning av innehållet i tabellen i bilaga 2 som bland annat definierar slutna strålkällor med hög aktivitet. Detta innebär att definitionen beskriven enligt förslaget i den här promemorian och SSM:s uppdateringsförslag inte stämmer överens. FOI vill uppmärksamma om denna skillnad och föreslår att begreppet *sluten strålkälla med hög aktivitet* i nu föreslagna ändring av 1 kap. 5 § strålskyddslagen (2018:396), ges samma definition i samtliga rättsakter, i enlighet med bakomliggande EU-direktiv.

Information till och frivillighet för räddningspersonal vid en radiologisk nödsituation

FOI avstyrker promemorians föreslagna krav på information och frivillighet. FOI föreslår istället en ordning i enlighet med Europarådets direktiv 2013/59/Euratom, Artikel 53.3, där krav på information om hälsorisker och frivillighet för räddningspersonal först inträffar vid förväntade stråldoser över 100 mSv. FOI motiverar sin ståndpunkt enligt nedan.

Promemorians krav på information om hälsorisker för räddningspersonal föreslås gälla utan någon specifik dosgräns. Enligt myndighetens uppfattning är det mycket svårt att bedöma förväntade individuella hälsoeffekter med strålning, såvida det inte handlar om mycket höga stråldoser. Krav på sådan information riskerar därför att vara oproportionerligt avskräckande i förhållande till sin relativa nytta.

Promemorians förslag om frivillighet för räddningspersonal föreslås inträda vid samma dosgränser som för exponerade arbetstagare. Frivillighet vid denna låga dosgräns, som inte är förknippad med akuta hälsorisker, riskerar underminera arbetet med livräddande och för riket vitala insatser, i synnerhet vid skärpt och högsta beredskap. För varje räddningspersonal som återropar frivillighet och därmed avstår arbete ökar arbetsbördan och potentiell stråldos för den räddningspersonal som kvarstår.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Jens Mattsson efter föredragning av forskningsingenjör Andreas Forsberg. I den slutliga handläggningen har även jurist Torkel Blomqvist och stabschef Niclas Karlsson deltagit.

.....
Jens Mattsson

.....
Andreas Forsberg

Datum

2025-10-03

Beteckning

FOI-2025-1141

Sändlista:

Klimat- och näringslivsdepartementet (kn.remissvar@regeringskansliet.se,
kn.cks.remissor@regeringskansliet.se)

Internt FOI

Registrator

GD-sekreterare

Chefsjurist

Sekreterare CBRN-skydd och säkerhet

Deltagare i slutlig handläggning